

Bibliai héber, poétikus szövegrész: Jes. 14,1–23

1. HELYEZÉS

Geiger Luca

1. Mert meg fog könyörölni az Örökkévaló Jákobon, és ismét Izraelt választja. Békét hagy földjükön, és a jövevények velük lesznek, csatlakozni fognak Jákob házához.
2. Fogják őket a népek, elviszik őket az ő területükre, de Izrael háza aztán őket veszi birtokba az Örökkévaló földjén, szolgálóként és szolgálólányként. És lesznek fogollyá, akik vitték fogolynak, uralkodni fognak egykori elnyomóik felett.
3. Eljön a nap majd, amikor nyugalom lesz a jussod az Örökkévalótól, megkímél a fájdalomtól, a dühtől és a kemény munkától, amit veled végeztettek.
4. Ezt a példázatot fogod intézni a babilóni királyhoz: Ó, hogy vége lett a sanyargatónak, vége a féktelenségének.
5. Összetörte az Örökkévaló a gonoszság botját, az uralkodók pálcáját.
6. Ütlegelte a népeket dühében szakadatlan, és leigázta a nemzeteket haragjában, gyötörve azokat feltartóztatlanul.
7. Nyugalom, csend az egész földön. Aztán kitörnek üdvrivalgásban.
8. Még a ciprusok is örvendeznek rajtad, meg a Libanon cédrusai is: Mióta kidőltél, nem jön a favágó ellenünk!
9. Az Alvilág megindult ellened, mikor látta jöveteledet. Felkelti a szellemeket, a föld hatalmasait, felállítja trónjaikról a nemzetek királyait.
10. Mindahányan vallanak, azt mondják: Te is gyengévé lettél, miként mi! Mihozzánk hasonlatos vagy te is!
11. Alászállt a sírba kevélységed, és lantjaidnak szava! Alattad elterülve férgek, takaródként kukacok.
12. Hát hogyan hullottál alá az égből, fénylő fia a hajnalnak? Lezuhantál a földre, te nemzeteken tipró!
13. Pedig ezt mondtad magadban: Felmegyek az égbe, a csillagok fölébe emelem a trónomat, odaülök a találkozás hegyére, messze északon.
14. Felmegyek a felhők magaslatára, és hasonlóvá teszem magam a Magasságoshoz!
15. Jóllehet, mégis az Alvilágba fogsz leszállni, a gödör mélyére.

16. Észrevesznek téged, rád tekintenek, és felismernek. “Ez lenne a föld felforgatója, királyságok megrengetője?
17. Ő tette a világot olyanná, akár a pusztaság? Ő rombolta le városait, ő nem engedte haza foglyait? “
18. Minden nemzet összes királya nyugszik dicsőségesen, mindegyik a maga sírhelyén.
19. De te kihajítottasz a sírodból, akár a megvetett gyomnövény, hogy beborítsanak a legyilkoltak, a karddal átszúrtak, sziklasírba leszállók, eltaposott holttestként.
20. Nem leszel eggyé velük a sírban, mert földedet elpusztítottad, népedet leölted. Nem említik meg a gonoszok utódait, míg világ a világ.
21. Készítetek elő fiaiknak mézárszéket apáik bűnéért. Ne támadjanak fel, és örököljék a földet, és töltsék be a föld színét városokkal.
22. Felkelek őellenük, - szól a Seregek Ura - kiirtom Babilón nevét és maradékát, összes leszármazottját! - szólt a Seregek Ura.
23. Megteszem azt a sündisznók birtokává, mocsaras mederré, és el fogom söpörni a pusztulás söprűjével! - szólt a Seregek Ura.

Értékelés:

A versenymű tökéletesen visszaadja az eredeti prófétai textus költői jellegét. A fordítás maga is poétikai igénnyel lép fel: letisztult, sallangmentes, formai és tartalmi szempontból koherens, az eredeti üzenetet, mondanivalót hűen közvetítő, esztétikai élményt nyújtó költői alkotás.

2. HELYEZÉS

Schnider A. Angelika OP

¹Mert az Úr irgalmat ad Jákobnak, és ismét Izrael javára dönt, elpihenteti őket földjükön, az idegen is melléjük szegődik, és Jákob házához csatlakoznak. ²A népek elfogják és lakóhelyükre viszik őket, de Izrael háza az Úr földjén majd megszerzi magának őket, hogy szolgálói és rabszolganői legyenek, és fogságba vetik azokat, akik egykor foglyul ejtették őket, és uralkodnak elnyomóikon. ³Azon a napon, amikor az Úr megszabadít fájdalmadtól és nyomorúságotól, és attól a kegyetlen szolgálástól, amire kényszerítették népedet, ⁴ebbe a gúnydalba kezdesz Babilon királya ellen:

Ó, hogy végezte az elnyomó,
véget ért a gyötrelem!

⁵Összetöri az Úr a gonoszok botját,
a hatalmaskodók pálcáját.

- ⁶Azt, aki egykor népeket vert meg dühében, szünni nem akaró csapásokkal,
és népeket hajtott uralma alá haragjában, vég nélküli üldözéssel.
- ⁷Megnyugodott, elcsendesedett az egész ország, ujjongásban törnek ki.
- ⁸A ciprusok is örvendeznek miattad, Libanon cédrusai pedig így ujjonganak:
„Amióta összeroskadtál, nem jön többé a favágó ellenünk.”
- ⁹Odalent a Sheol is megremeg érkezésed hallatán,
felriasztja miattad az árnyakat, a föld minden fejedelmét,
felkelti trónjaikról mind a népek királyait.
- ¹⁰Mindegyütt azt kiáltják és így beszélnek rólad:
„Téged is elhagyott az erőd, akárcsak minket, hasonlónak lettél hozzánk.”
- ¹¹A Sheolba süllyed dicsőséged, és lantjaid pengése,
féreggel vetik be ágyadat, és pondrókból lesz a takaród.
- ¹²Ó, hogy hulltál le az égből, te Ragyogó Csillag, hajnal szülötte?!
Levágta a földre, pedig egykor nemzeteket döntöttél romba.
- ¹³Pedig azt gondoltad magadban:
„Az égig emelkedem, Isten csillagai fölött állítom fel trónomat,
és a gyülekezés hegyén lakom majd, az északi csúcson.
- ¹⁴Felszállok a sűrű felhők magasába,
a Magasságossal is vetekszem.”
- ¹⁵De mégis a Sheolba szállsz, sírnak legaljába.
- ¹⁶Aki csak lát téged, megbámul, és így szól magában:
„Csak nem ez az, aki megrázta a földet, és királyságokat rendített meg?”
- ¹⁷Olyanná tette a mindenséget, mintha csak pusztaság lenne,
városait leigázta, és foglyait sem bocsájtotta haza.
- ¹⁸A népek minden királya dicsőségben nyugszik el,
mindegyik saját nemzettségének sorában.
- ¹⁹De téged kivetnek sírodból, akár a hajtás, amit kigyomláztak;
beborítanak mindazok, akiket megöltek, karddal szúrtak át, és akik kősírhoz szállnak,
olyan leszel, mint a holttest, amit földbe tiportak.
- ²⁰De nem temetnek el velük együtt,
mert országot semmivé tetted, népedet lemészároltad.
A gonosztevők ivadéka pedig nem marad fenn mindörökre.
- ²¹Forraljatok véres bosszút fiaik ellen atyáik bűnei miatt!
Fel ne keljenek, és meg ne örököljék az országot, hogy városok töltsék be a
mindenséget!
- ²²Én pedig felkelek ellenük – mondja a Seregek Ura,
kiírtom Babilon nevét és maradékát, utódait és nemzettségét – ez az Úr szava.
- ²³Sündisznók tanyájává teszem, vizek mocsarává,
és pusztító seprűvel söpröm ki őket – mondja a Seregek Ura.

Értékelés:

Az elején még inkább szoros, a későbbiekben lazább fordítás, amely kreatív, innovatív magyar szóképzéseknek sincs híján. A versenyző a nehéz prófétai szöveget könnyedén, ámde precízen közvetíti, az értő olvasást részben a BHS tagolására támaszkodva, részben tartalmi kritériumok alapján az íráskép elrendezésével is segíti. A fordítás egésze nemcsak a fordító hebraisztikai felkészültségéről, hanem kiváló fordítói kvalitásairól is tanúskodik.

3. HELYEZÉS

Keserű Péter

1. „Mivel megkönyörül az Úr Jákóbon, és ismét kiválasztja Izraelt, és elhelyezi őket a saját földjükön. Csatlakoznak majd hozzájuk a jövevények, társulnak Jákób házához.
2. És a népek fogják és elviszik őket az ő földjükre, és örökökül kapja őket Izrael háza az Úr földjén szolgálóként és szolgálónóként. És foglyul ejtik korábbi elfogóikat, és uralkodni fognak elnyomóikon.
3. És majd azon a napon, amikor az Úr nyugtot ad neked fájdalmad és zaklatottságod, és azon kemény munka után, amit végezned kellett,
4. ezt a példázatot fogod felhozni Babilon királya ellen, és ezt fogod mondani: 'Hogy megállt az elnyomó, abbamaradt a fennhéjázás!
5. Összetörte az Úr a gonoszok botját, az uralkodók pálcáját.
6. Lesújtja a népeket dühösen, sosem múló csapással, haraggal uralja a népeket, nem tartja vissza magát az üldözéstől.
7. Megpihent, békében volt az egész föld, örömkialtásban törtek ki.
8. A ciprusok is örültek neked, Libanon cédrusai; mióta lefeküdtél, nem jött fel a favágó ellenünk.
9. A Seol alulról megremegett számodra, befogad, jövedeled előtt, felriasztotta az árnyakat ellened, a föld minden főemberét, felállította trónjáról a népek összes királyát.
10. Mindannyian megszólítanak, és azt mondják neked:>> Téged is betegség sújtott, mint minket, hozzánk váltál hasonlóvá.<<
11. A gögöd lekerült a Seolba, lantjaid zenéjére, kukacok az ágyad, és férgek a takaród.
12. Hogy leestél az égről, hajnalcsillag! Földre döntöttek, népek leterítője!
13. Te azt mondtad magadban:>> Az égbe szállok, a magasan lévő csillagok fölé emelem trónom, és leülök a találkozás hegyén, a távoli Északon.
14. Felszállok a felhők magasába, hasonló leszek a Legmagasabbhoz.<<
15. Bizony a Seolba jutsz le, a sírgödör mélyére!

16. Akik látnak téged, megbámulnak, meredten néznek téged:>> Nem ez az ember, aki megrengette a földet, aki királyságokat zilált szét?
17. Sivataggá tette a földet, városait lerombolta. Foglyait nem engedte haza.
18. A népek összes királya, az összes tisztességesen feküdt le, ki-ki a maga nyughelyén.<<
19. Téged viszont kihajítottak a sírodból, mint egy ocsmány rügyet. Meggyilkoltak ruhája, karddal átszúrtak: Lemennek a sírgödör köveihez, mint a megtaposott holttest.
20. Hiszen földedet elpusztítottad, népedet meggyilkoltad! Sosem fogják említeni a gonosztevők utódját.
21. Állítsatok fel mészárszéket a fiaknak atyáik vétkéért, nehogy felkeljenek és földet örököljenek, és tele legyen a föld színe városokkal.'
22. És felkelek ellenük”, ez a seregek Urának a szava, „és kiirtom Babilon nevét, maradványait, utódját, és leszármazottait” – ez az Úr szava.
23. „És a rágcsálók tanyájává teszem, iszapos mocsárrá, és kisöpröm őt pusztító seprűvel” - ez a seregek Urának szava.

Értékelés:

A versenyző a héber poétikus szöveget pontosan és érthetően ülteti át magyarra: megértve és intelligensen leképezve a prófétai gúnyvers, példázat formai és tartalmi jellegzetességeit. Az alapvetően szó szerinti fordítás szépen illeszkedik a magyar bibliafordítói hagyományokba.